

UITLEGBLAD 'SPIEKBRIEFJE VOOR DE LERAAR'

Archiefmap 1:

Het Vincentius-weeshuis werd gerund door de *Broeders van onze Lieve Vrouw van Lourdes*, ook wel *Broeders van Dongen* genoemd. Dat waren mannelijke missionarissen uit Nederland.

Waarom deden zij dit werk?

Zij runden het Vincentius-weeshuis omdat zij de zorg en het onderwijs voor jongens als hun opdracht beschouwden.

Broeders zijn religieuze mannen die gezamenlijk in een kloostergemeenschap leven. Zij wijden hun leven aan God. Die toewijding drukken zij uit in wat zij goede werken noemen, of barmhartige werken of werken van liefdadigheid. Dit zijn onderwijs, zorg voor zieken, oude mensen of mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. Ook het werken in de missie – in onderwijs en ziekenzorg vaak – hoorde bij die goede werken.

De Broeders van Dongen vormden zo'n kloostergemeenschap, ook wel broedercongregatie of congregatie genoemd. Officieel heten zij: de Broeders van Onze Lieve van Vrouwe van Lourdes. Onze Lieve van Vrouwe van Lourdes was hun patrones of patroonheilige (beschermvrouwe). In de praktijk werden broeders genoemd naar de stad of het dorp waar hun hoofdklooster was gevestigd. In geval van de Broeders van Onze Lieve van Vrouwe van Lourdes was dit Dongen in Noord-Brabant. Daarom: de Broeders van Dongen.

In Nederland werkten de Broeders van Dongen in onderwijs en zorg. Dat gingen zij vanaf 1926 ook op Java doen, dat dan koloniaal gebied van Nederland is (Nederlands-Indië). Hun werk daar vonden zij passend werk: werk dat paste bij hun roeping. Roeping is een begrip dat lastig uit te leggen is, omdat het door hen beschouwd werd en wordt als iets dat van God komt. Tegenwoordig kennen we nog de uitdrukking: je tot iets geroepen voelen. Daar zit dat begrip roeping in. Nu zouden we het uitleggen als: iets beschouwen als een opdracht, misschien zelfs als een maatschappelijke plicht of verplichting.



Bronnen voor archiefmap 1:

In het archief:

1. *Gedenkboek Vincentiusgesticht 1886-1936* (gemaakt in 1936, voor het 50 jarig bestaan), pagina 43-45. Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
2. Het Doel der Congregatie: doelstellingen van de congregatie van de Broeders van Dongen (AR-B0004). Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
3. Vijftig jaar missie in Indonesië 1926-1976: Kaart Indonesië & foto "De pioniers die in 1926 naar Indonesië vertrokken" (AR-B004, inv. nr. 1254). Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
4. *(extra materiaal)* Geschiedenis van onze Missie in Nederlands-Indië (deel 1), Fragmenten. (AR-B004, inv. nr. 1764). Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.

Uit de krant:

5. P.J., 'Alweer een nieuwe congregatie naar de missie', *Het Nieuwsblad van het zuiden*, maandag 31 mei 1926. Collectie: Delpher

In een recent boek:

6. *(extra materiaal)* André Maes, *175 jaar Goede Werken. Een fotoverhaal over de plaatsen waar de Broeders van Goede werken en de Broeder van O.L.V-van Lourdes hebben geleefd en gewerkt* (Oostakker 2010). Uitgever: Diligentia, Wondelgem

Foto's uit het archief:

7. Onze Missionarissen, Buitenzorg (Java) - *Charitas* 1938. Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
8. Vier foto's Broeders Buitenzorg (Op de boot, sigaren, stichtersfeest, als de mail komt), 1926 (AR-B0004, inv. nr. 12359). Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
9. Onze missionarissen, uit: Gedenkboek bij 100-jarig bestaan: *Gedenkboek der Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes by haar 100-jarig bestaan 1830-1930* (gemaakt in 1930). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Archiefmap 2:

In het Vincentius-weeshuis werden kinderen opgenomen.

Wie waren deze kinderen?

Jongens (vanaf 5 jaar):

In het Vincentius-weeshuis werden uitsluitend jongens opgenomen. De Broeders van Dongen hadden sinds 1926 de leiding over deze jongens.

In een naburig gebouw/instelling zorgden zusters Ursulinen voor weesmeisjes en kleuters). Zorg voor en onderwijs aan katholieken was in Nederlands-Indië naar sekse gescheiden. Net als in Nederland trouwens, tot begin jaren 1960.

Wezen/halfwezen of minvermogenden:

De naam Sint Vincentius-weeshuis geeft al aan dat deze instelling voor weeskinderen was bedoeld. In de bronnen wordt uitgelegd sommige jongens geen ouders meer hadden en inderdaad wees waren. Andere jongens waren dat niet. Zij hadden misschien nog ouders, of een vader of moeder, die door werk of familieomstandigheden niet voor hun zoon(s) konden zorgen. In sommige gevallen hadden jongens nog een vader en een moeder, die niet met elkaar waren getrouwd. Dit waren zogeheten buitenechtelijke kinderen, kinderen die buiten het huwelijk waren geboren.

Indo-Europese jongens:

De meeste pupillen waren, van 'gemengde' afkomst. 'Gemengd' betekent in dit geval: een gemengde cultureel-etnische achtergrond, Nederlands en Indonesisch/Indisch. Ze hadden vaak een Nederlandse vader en een Indonesische of Indische moeder. Mensen van gemengde afkomst werden in nette termen aangeduid met Indische, Indo of Indo-Europeanen genoemd.

Let op: dit waren dus geen Indonesische (Javaanse, Balinese, Florinese) kinderen!

In Indië was onderwijs gesegregeerd volgens 'landaard': etnisch-culturele afkomst. Dit is te vergelijken met wat we kennen van de apartheid in Zuid-Afrika (tussen 1948 en 1994). (Indo-)Europese kinderen gingen naar andere scholen/zorginstellingen/weeshuizen dan Indonesische kinderen.

Gouvernementspupillen

Gouvernementspupillen waren pupillen voor wie de kosten voor kost, inwoning, opvoeding en onderwijs door de koloniale overheid werden betaald. Hun vader was militair in een lagere rang (waarin hij niet genoeg verdiende om zelf de opleiding van zijn zoon(s) te betalen) of was in dienst van koloniale leger overleden (waardoor zijn achtergebleven kinderen onvoldoende geld hadden om de eigen opvoeding te betalen). Maximaal 75 van deze 350 kinderen mochten in het Vincentius-weeshuis worden opgenomen. Voorwaarde was dat het om katholieke jongens moest gaan. Bovendien mochten die bij opname niet ouder zijn dan 13 jaar. En ze mochten geen 'misdadigen aanleg' hebben.

Waarom werden deze kinderen opgenomen in het Vincentius-weeshuis?

Bij veel van de kinderen die werden opgenomen bestond de angst dat ze geen 'goede' Europese opvoeding zouden krijgen als hun Nederlandse vader overleed of overgeplaatst werd. Dan was hun Indonesische of Indische, vaak Islamitische moeder verantwoordelijk voor hun opvoeding en die kon – zo was de gedachte – dat niet volgens westerse, christelijke maatstaven doen. Die kinderen werden daarom als hulpbehoevend beschouwd. De witte Nederlandse Katholieke broeders voelden zich superieur aan deze leerlingen die ze beschreven als 'heidensche zwervertjes', 'verwaarloosd', 'te vondeling gelegd'. Nederlanders en andere Europeanen, zouden boven Indo-Europeanen staan, die



weer boven Javanen zouden staan. Juist ook daarom hadden de kinderen in hun ogen hulp nodig. De hulp die ze nodig hadden – of hun specifieke nood - wordt in de bronnen allereerst in termen van geloof gedefinieerd, en vervolgens als gebrek aan kleding en voedsel: ‘zonder de kennis van God, zonder behoorlijke kleding en voeding’.

Doel van het Vincentius-weeshuis was deze kinderen te geven ‘wat hun als kind toekomt’ en dat betekent dat ze met die steun allereerst de weg naar God moeten bewandelen. Volgorde is dus godsdienst – kleding – voedsel en scholing, in termen van een gescherpte geest ontwikkelen.

Bronnen voor archiefmap 2:

In het archief:

1. Fragmenten Opvoeding, verdeling, en afdeeling grote jongens uit: *St. Vincentius gesticht jaarverslag 1936-1937*. (Een jaarverslag is een overzicht van hoe een jaar is verlopen. Zo’n verslag wordt elk jaar gemaakt.) Collectie: Katholiek Documentatie Centrum
2. Inlichtingen betreffende de aangifte van gouvernements-pupillen (Archief Aartsbisdom Jakarta, 316).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Aartsbisdoms archief Batavia/Jakarta
3. Gedenkboek bij 100-jarig bestaan: *Gedenkboek der Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes by haar 100-jarig bestaan 1830-1930* (gemaakt in 1930), pagina’s 99 – 100.
Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
4. *(extra materiaal)* Brief van Claessens, Buitenzorg 1 Juli 1907 (Archief Aartsbisdom Jakarta, 316; brief van de stichter van het weeshuis bij zijn afscheid).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Aartsbisdoms archief
5. *(extra materiaal)* Tekstfragment “Jeugdherinneringen” door Kees de B. in: *Vriendengroet. Maandblad voor oud internen*, jaargang 4, aflevering 4 (1938, tijdschrift voor oud-bewoners van het Vincentius Gesticht). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Geluidsfragment:

6. *(extra materiaal)* Interview met Broeder Hilarius: fragment over pupillen (KMM 206).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Uit de Krant:

7. Advertentie Deli courant (Medan), jaargang 16, nummer 19, 7 maart 1900.
Collectie: Delpher

Foto’s uit het archief:

8. Broeders en internen, uit: *Gedenkboek Vincentiusgesticht 1886-1936* (gemaakt in 1936, voor het 50 jarig bestaan). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
9. Kinderen der Inrichting (Katholiek Documentatie Centrum, inv. nr. Alfo 296., inv. Nr. 3c878).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Op het internet:

10. De weeshuizen van Buitenzorg, Java Post november 2014 (PDF). Ook te bekijken via:
<https://javapost.nl/2014/11/29/de-weeshuizen-van-buitenzorg/>



Archiefmap 3:

Hoe zag een (school)dag op het Vincentius-weeshuis eruit?

Er was een ontzettend streng dagschema, dat voor jonge als oudere leerlingen vrijwel gelijk is. Ook naar de maatstaven van 100 jaar geleden was dit zeer strikt. De pupillen kregen veel huiswerk op, en ook hun vrije tijd werd voor een groot deel al ingevuld. Dit was deels ook noodzaak, om grote leerlingenaantallen met een relatief weinig personeel te kunnen begeleiden.

De jongens werden om 05.45 in de ochtend wakker gemaakt, dan moeten ze zich heel vlug afspoelen en vervolgens gingen ze elke dag om 06.00 naar de kerk. De dienst duurde vermoedelijk zo'n 30 minuten, waarna het tijd was voor het ontbijt. De pupillen dekten zelf de tafel en ruimden ook zelf af. Na het eten was er nog tijd om even te spelen, en daarna begon de schooldag.

De schooldag begon vroeg, om 07.30, om zo de ergste hitte voor te zijn; het zogenaamde tropenrooster. De lesuren zijn van 7.30 - 1 uur, met twee speeltijden van een half uur. De eerste klas van 7.30 - 11.15 u., met een speeltijd van een half uur.

Als de pupillen 's middags terug kwamen van school, was het tijd voor het middagmaal. Dit was de belangrijkste maaltijd van de dag, te vergelijken met ons avondeten. Van 13.30 tot 14.30 hielden alle pupillen, zowel de 'groten' als de 'kleinen' een middagdutje. Om 14.30 wisten zij zich. Van 15.00 tot 16.00 was het nog een uur zelfstudie. Van 16.00-16.30 mochten de pupillen 'vrij spelen', van 16.30-17.15 was er 'verplicht spel'. Dit had waarschijnlijk een pedagogisch verantwoord karakter, bijvoorbeeld bordspelen als schaak en dammen, of tekenen of een andere creatieve bezigheid. Om 17.45 was het tijd voor het avondmaal: tafel dekken, avondeten, opruimen. Tussen 18.30 tot 20.00 maakten de pupillen hun huiswerk voor de volgende schooldag. Ook voor de pupillen van 8 jaar oud. Na het huiswerk hadden de pupillen nog even vrije tijd. Om 21.00 lag iedereen in bed.

Duidelijk is dat leerlingen niet mochten lummelen of zich vervelen, dat bracht je maar op 'slechte gedachten'.

Lichaamsbeweging (wandelen), spelen op vastgestelde tijden, muziek-dans-gymnastiek ook op vaste tijden. Veel aandacht voor alles wat met godsdienst te maken heeft (catechismusonderwijs) en voor de beheersing van het Nederlands

Bronnen voor archiefmap 3:

In het archief:

1. Onderwijs, uit *St. Vincentius gesticht jaarverslag 1936-1937*. (Een jaarverslag is een overzicht van hoe een jaar is verlopen. Zo'n verslag wordt elk jaar gemaakt.)
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
2. (*extra materiaal*) Contract met Broeders, inv. nr. 316. Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Aartsbisdoms archief Batavia/Jakarta

Geluidsfragmenten:

3. (*extra materiaal*) Interview Broeder Hilarius (KMM 206), fragment 'Dagelijkse gang en vrije tijd'. Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
4. Interview Broeder Antonius (KMM 424), fragment 'Dagelijkse routine'.
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum. (*geluidsfragment in extra materiaal*)

Uit de Krant

5. Soekaboemi (een plaats in Nederlands-Indië), *De Koerier*, 15-04-1930.
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Foto's uit het archief:

6. Kinderen in de schoolbanken (Katholiek Documentatie Centrum, inv. nr. Alfo 319).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
7. Twee foto's uit album 1912, Gymnastiekles en football en harmonie (Katholiek Documentatie Centrum, inv. nr. Alfo 296). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
8. Drie pagina's uit fotoalbum, Indonesië, Buitenzorg begin jaren 1930 (AR-B0004, inv. nr. 12359). Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
9. Twee foto's van begin jaren 1930 Indonesië, Buitenzorg (AR-B0004, inv. nr. 12372).
Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
10. Algemene Missie Kalender, 4-5 juni 1935, Leerlingen van het St. Vincentiusgesticht te Buitenzorg: Een dagje uit. (KDC, CLAV-rubriek_3.1.3) + Foto en achter schrift uit het archief, Schoolreisje (AR-B0004 inv. nr. 12079). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Archiefmap 4:

Hoe zag het Vincentius-weeshuis er uit?

Het Vincentius-weeshuis was een enorm complex, met veel verschillende ruimtes. Het lag in een “katholieke” wijk, dat wil zeggen de buurcomplexen waren de kerk, de school van de zusters etc. ook lag het heel dicht bij ’s Lands planten tuin en het paleis van de Gouverneur Generaal. Een leuk weetje, de kerk en het weeshuis staan er nog steeds en zijn nauwelijks veranderd. In 2020 stond het voormalige weeshuis tijdelijk leeg, maar er zou een broeder opleiding (noviciaat/juvenaat) in komen.

Op de kaart kun je zien waar het Sint Vincentius-weeshuis ligt in Buitenzorg (Java). Dat is vlakbij het paleis van de Gouverneur Generaal. Het is tegen over ’s lands plantentuin (een botanische tuin), waar de pupillen vaak naar toe gingen (soms om te werken). Je kunt ook zien dat het weeshuis vlak naast de kerk lag en dat er tevens een katholieke meisjesschool om de hoek gesitueerd was.

Door middel van de kaart en maquette kun je een inschatting maken van hoe groot het complex eigenlijk was.

Foto's

Het gedenkboek komt uit 1930. Het is bedoeld voor een breder publiek.

Het bevat allerlei foto's van ruimtes waarmee leerlingen de vraag kunnen beantwoorden.

Maar ook foto's die weer andere informatie geven. Bijvoorbeeld op p. 10: vestibule (een soort ontvangstruimte, van de Broeders en niet echt bedoeld voor de jongens), of p. 11: de gang die meer op een kloostergang lijkt dan op een gang van een school. P. 12: versierde eetzaal, p. 13: de keuken (en zien de leerlingen dat hier geen broeders op staan, maar keukenpersoneel?). P. 14 studie- en verblijfzaal: daar waar de pupillen hun huiswerk maken en ook hun vrije tijd doorbrengen als zij binnen blijven. Gebruik ruimtes zoals slaapruidtes, wasruimtes, wc's in het gedenkboek niet te vinden, daarvoor moeten we naar andere bronnen kijken.

Hier hebben we als bronnen foto's opgenomen uit **een fotoalbum uit 1912**. Dat was nog voordat de Broeders van Dongen de leiding kregen over het Sint Vincentius-weeshuis. (Het weeshuis was toen onder leiding van de Jezuïeten).

Let op de verschillen tussen de ruimtes (voor degenen die de leiding en voor de jongens). De ruimtes voor de jongens zijn niet alleen groter, maar ze moeten ook met meer jongens worden gedeeld: gemeenschappelijke ruimtes. Dus geen eigen slaapkamer of een badkamer met een slot op de deur. Maar allemaal samen. Zo samenleven lukte volgens degenen die de jongens opvoedden, alleen als er orde en tucht heerste. Dat zie je ook terug in de strakke rijen (bedden, wastafels). Discipline vonden zij heel belangrijk en wie met discipline was opgevoed, zou een waardevol lid van de samenleving worden.

Bronnen voor archiefmap 4:

In het archief:

1. Gebouwen, uit *St. Vincentius gesticht jaarverslag 1936-1937*. (Een jaarverslag is een overzicht van hoe een jaar is verlopen. Zo'n verslag wordt elk jaar gemaakt.)
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Foto's uit het archief

2. Fotoalbum St. Vincentius Gesticht Buitenzorg, Katholiek Documentatie Centrum ALFO 296. (De foto's zijn gemaakt tussen 1900 en 1912). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
3. Foto's + onderschriften, in het *Gedenboek Vincentiusgesticht 1886-1936* (gemaakt in 1936, voor het 50 jarig bestaan). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
4. Foto Maquette Vincentiusweeshuis Buitenzorg, Katholiek Documentatie Centrum ALFO 319. Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Uit de Krant:

5. *Naar Buitenzorg*, Katholieke illustratie 17-02-1912. Collectie: Delpher.

Online/TIFF bestand:

6. Gemeente kaart van Buitenzorg (sheet 1), Batavia : Topografische inrichting, 1920 *Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) 2004 (TIFF- Afbeelding)*, CC BY 4.0
<http://hdl.handle.net/1887.1/item:2012976>
7. GOOGLE MAPS: Bogor. Stella Maris Seminary (het gebouw van het Vincentius Gesticht zoals het nu is op google maps en google streetview): Jl. Kapten Muslihat No.22, RT.04/RW.01, Paledang, Kecamatan Bogor Tengah, Kota Bogor, Jawa Barat 16122, Indonesië.
<https://goo.gl/maps/Nz9pbpWqZfPKheSHA>



Archiefmap 5:

Wat voor opvoeding kregen de pupillen in het Vincentius-weeshuis?

In het Vincentius-weeshuis werden deze jongens naar Nederlandse maatstaven opgevoed: met Nederlands als voertaal, Nederlandse normen voor kleding en gedrag. Sommige jongens kenden die taal niet en waren gewend om met Javaanse kinderen om te gaan. Aan die omgang kwam een einde door hen in het weeshuis te plaatsen. Dat was ook precies de bedoeling: de Indo-Europese pupillen van het Vincentius-weeshuis moesten zo Nederlands mogelijk worden: dus meer 'Europees' dan 'Indo'.

Het jaarverslag geeft vooral de norm weer: hoe de broeders het graag zouden willen organiseren in het weeshuis. Orde, regelmaat, gehoorzaamheid, harmonie etc. Het interview met broeder Hilarius laat zien dat de broeders lang niet altijd even streng waren en dat de pupillen soms ook wat meer zelf konden bepalen.

Qua opvoeding was alles in het weeshuis gericht op het collectief, de gemeenschap van jongens die samen in het weeshuis leefden, aten, sliepen, speelden, sportten. Opvoeding was ook duidelijk gericht op de vorming van 'nuttige leden' van de samenleving.

De Broeders van Dongen waren in Nederland werkzaam in onderwijs en zorg. In Java moeten zij rekening houden met 'landaard' (=de etnisch-culturele groep waaruit kinderen kwamen) en gebruiken (taal, kleding, eten, vermaak). Dit betekende niet dat zij met hun opvoeding rekening mee hielden, maar vooral dat hun opvoeding erop gericht moest zijn dat kinderen 'afleerden' wat zij van huis uit, van hun ouders en verwanten, mee hadden gekregen, en 'aanleren' wat paste bij de Europese normen: orde en discipline, regelmaat en reinheid, leven als Europese katholieke jongens en mannen die hun denk- en werkkraft aan de koloniale samenleving investeerden. **Met name de Indo-Europese kinderen (Indische kind) dienden opgevoed te worden naar Europese Christelijke maatstaven. Een opvoeding die ze niet zouden ontvangen bij hun Inheemse en vaak Islamitische moeders in de Islamitische en 'achtergestelde' kampong of dessa.**

De broeders realiseerden zich ook dat het weeshuis voor hun pupillen een thuis moest zijn. Behalve discipline, orde en tucht moest er daarom ook huiselijkheid en aandacht voor de jongens zijn. Daarom was het ook belangrijk om pupillen in leeftijdsgroepen te organiseren, zodat de broeders hun opvoeding kon afstemmen op hun geestelijke en lichamelijke ontwikkeling. Die is nu eenmaal anders voor een jongen van 6 of een jongen van 16.



Bronnen voor archiefmap 5:

In het archief:

1. Opvoeding, uit *St. Vincentius gesticht jaarverslag 1936-1937*. (Een jaarverslag is een overzicht van hoe een jaar is verlopen. Zo'n verslag wordt elk jaar gemaakt.)
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
2. G.P. Jansen - Dankbaarheid, *Vriendengroet jaargang 3 1937* (tijdschrift voor oud-bewoners van het Vincentius Gesticht). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
3. Contract met de Broeders van Dongen / Uiteenzetting van toestanden en feiten, van voorstellen en plannen. Zie punt De opvoeding en het onderwijs der kinderen, (Archief Aartsbisdom Jakarta 316; 1925). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Aartsbisdoms archief Batavia/Jakarta.
4. Brief van Claessens, Buitenzorg 1 Juli 1907 (Archief Aartsbisdom Jakarta, 316; brief van de stichter van het weeshuis bij zijn afscheid).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Aartsbisdoms archief Batavia/Jakarta.

Geluidsfragment:

5. Uitgeschreven interviewfragment met Broeder Antonius (KMM 424).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum. (*geluidsfragment in extra materiaal*)



Archiefmap 6:

Hoe zagen de vakanties van de pupillen in het Vincentius-weeshuis eruit?

Belangrijk in het antwoord is dat hoe de vakanties van de pupillen eruitzagen hing af van hun thuissituatie. Sommigen gingen naar huis, anderen niet en die laatsten hielden vakantie met de broeders, maar buiten het Vincentius-weeshuis

Pupillen van het Vincentius-weeshuis werden geacht de drie vakanties per jaar 'tehuis' (=thuis) door te brengen, en dat betekende: bij hun ouder(s) of naaste verwanten. Wie geen thuis had, of geen 'gevoeglijk' thuis (fatsoenlijk – naar Nederlandse normen die de Broeders geacht werden te volgen) mocht de vakanties doorbrengen in de eigen vakantiekolonie of een door de broeders gehuurde locatie waar de jongens vakantie konden houden.

De broeders hebben een perceel gekocht in de vakantiekolonie in Tjitjoeroek tegenover het retraitshuis Alverna. Vanuit het huisje dat daar staat ondernemen de jongens uit het weeshuis tochten in de Preanger (is de naam van het gebied), en ook naar de krater van de vulkaan Salak. Hoewel er 'wat meer vrijheid' is houden de Broeders voortdurend toezich.

In het artikel Vriendengroet 1937 wordt wat uitgebreider een uitstapje beschreven dat de jongens ondernamen tijdens de vakantie, naar Siteo Awi, een groot meer. Daar gingen de jongens kano varen. Met de lunch gingen ze naar Soekaboemi, waar een ander broederhuis gevestigd was. Daar aten ze de lunch. Na de lunch werd er gevoetbald. Bogor-Soekaboemi. Waarschijnlijk gaat het hier om broeders en jongens van de verschillende huizen tegen elkaar. Interessant is dat we uit dit stukje leren dat de voetbalclub van Vincentius V.V.C heet.

Mogelijk kunnen kinderen via internet, google maps, opzoeken waar de verschillende plaatsen liggen om meer context te krijgen.



Bronnen voor archiefmap 6:

In het archief:

1. Uiteenzetting van toestanden en feiten, van voorstellen en plannen/ Contract met de Broeders van Dongen (Archief Aartsbisdom Jakarta 316; 1925).
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum, Aartsbisdoms archief Batavia/Jakarta
2. Vacantie- en Vacantiekolonie, St. Vincentius gesticht jaarverslag 1936-1937.
Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.
3. Huishoudelijk reglement, vakantiekolonie te Tjitjoeroeg (tegenwoordig gespeld als: Cicurug. De regels voor degenen die verantwoordelijk waren voor de vakantiekolonie).
Collectie: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven.
4. Per autobus naar Siteo Awi, uit *Vriendengroet 1937* (tijdschrift voor oud-bewoners van het Vincentius Gesticht). Collectie: Katholiek Documentatie Centrum.

Uit de Krant

5. Kranten artikel Vacantiehuis v.h. Vincentius gesticht Buitenzorg, *De koerier*, 13-07-1935.
Collectie: Delpher.

Foto's uit het archief:

6. Foto's vakantiekolonie te Tjitjoeroeg (Cicurug), Collectie: Katholiek Documentatie Centrum ALFO 319.

Op het internet:

7. (extra materiaal) Over Tjitjoeroeg: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Cicurug>.

